

TBE-tapausten määrä lisääntynyt Pohjoismaissa

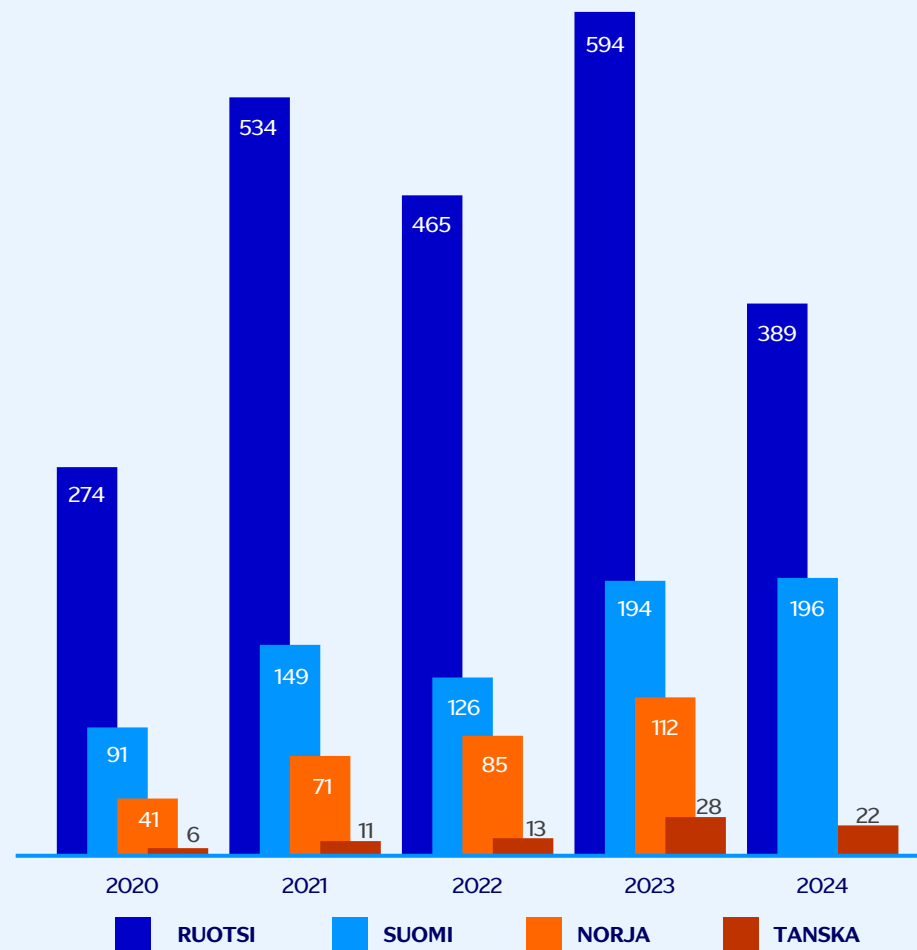
Viime vuosien aikana TBE-tapaukset (tick-borne encephalitis, puutiaisaivotulehdus) ovat lisääntyneet kaikissa Pohjoismaissa. Tämä huolestuttava trendi näkyy selkeästi jo pelkästään viiden viime vuoden tilastoissa, jotka paljastavat, että diagnosoitujen TBE-tapausten määrä on kasvanut selkeästi kautta linjan.

Suomessa TBE-tapaukset ovat nousseet huippulukemiin. Vuonna 2024 tartuntatapauksia raportoitiin ennätyselliset 196, kun vuonna 2020 luku oli vielä 91. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) päivittääkin vuosittain ohjeistustaan suojautumisesta punkkialueilla liikkuville ja asuville.

Ruotsissa TBE-tapauksia on lähtökohtaisesti raportoitu lukumääräisesti muita Pohjoismaita enemmän ja sielläkin tapausten vuotuinen määrä on ollut yleisesti ottaen nouseva. Ruotsin terveysviranomaiset suosittelevat TBE-rokotuksia kaikilla riskialueilla.

Norjassa ja Tanskassa tartuntaluvut ovat myös nousussa, vaikkakin maltillisemmin kuin naapurimaissa. Norjassa raportoitiin vuonna 2023 112 TBE-tapausta (vuoden 2024 lukuja ei vielä ole saatavilla) ja Tanskassa 22.

TBE-tapaukset Pohjoismaissa vuosina 2020–2024

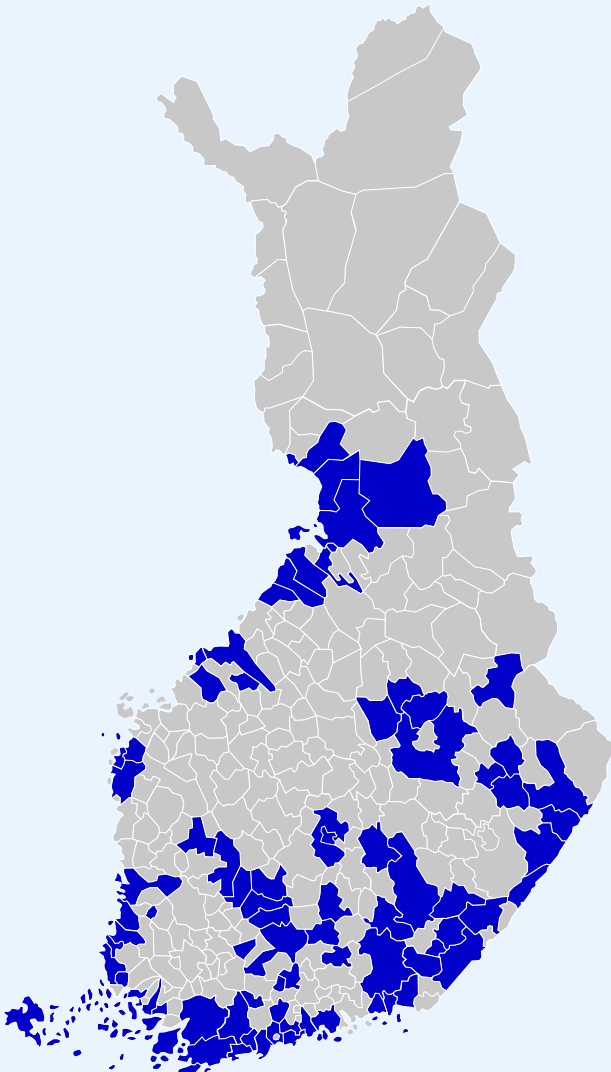
Huom. Norja Tanska Vuoden 2024 tiedot puuttuvat.
Luvut sisältävät TBE-tartuntojen määrät, jotka on raportoitu kotimaasta ja ulkomailta.

Lähteet

Suomi	THL, Tartuntatautirekisteri ja Puutiaistulehduksen esiintyvyys Suomessa https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistik-a-o/sjukdomsstatistik/tick-borne-encephalitis-tbe/?tab=tab-report
Ruotsi	https://www.fhi.no/sm/smittevernhandboka/sykdommer-a-a/skogflattencefalitt-tbe-virusinfeksjoner/?term=
Norja	https://www.ssi.dk/sygdomme-beredskab-og-forskning/sygdomsovervaagning/t/tbe-opgorelse-over-sygdomsforekomst-2024
Tanska	

TBE-riskialueet ja rokotussuositus Suomessa

TBE-tapaukset vuosina 2020–2024

Punkeilta voi suojautua rokottautumalla ja lisäksi mm. peittävällä vaateuksella ja hyönteiskarkotteilla.

Maksuton TBE-rokote rokotusohjelmaan kuuluvilla riskialueilla

Kansallisen rokotusohjelman puitteissa TBE-rokotteen saavat maksutta **3 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat** henkilöt, jotka asuvat vakinaisesti THL:n erikseen määrittelemillä riskialueilla. Maksuttoman rokotuksen saavat myös henkilöt, jotka asuvat **pitkäaikaisesti loma-asunnossa näillä riskialueilla**.

Rokotusohjelmassa aiemmin rokottamaton henkilö saa maksutta kolmen TBE-rokoteannoksen aloitussarjan. Tehosterokotukset eivät toistaiseksi sisälly rokotusohjelmaan.

Katso rokotusohjelmaan kuuluvat THL:n määrittelemät tarkat alueet:

<https://thl.fi/aiheet/infektiaudit-ja-rokotukset/rokotteet-a-o/tbe-rokote-eli-punkkirokote#kenelle>

THL:n rokotussuosituksot muille alueille

Lähtökohtaisesti TBE:tä on havaittu monilla alueille eri puolella Suomea. THL on antanut suosituksen rokottaautua TBE:tä vastaan tietyillä riskialueilla, jotka eivät kuulu rokotusohjelmaan. Näillä alueille rokotus maksetaan itse. Alla mainituilla alueille on voimassa olevia suosituksia, jotka voi tarkemmin katsoa yllä olevasta linkistä.

• Ahvenanmaa	• Kemi	• Lohja	• Simo
• Espoo	• Kirkkonummi	• Parainen	• Sipoo
• Hailuoto	• Kotka	• Naantali	• Siuntio
• Hanko	• Kustavi	• Oulu	• Taipalsaari
• Helsinki	• Outokumpu	• Puumala	• Tohmajärvi
• Ii	• Kemiönsaari	• Pyhäranta	• Turku
• Inkoo	• Lapinlahti	• Raah	• Uusikaupunki
• Joensuu	• Lappeenranta	• Rauma	
• Kaarina	• Luoto	• Raasepori	

Rokottaautuminen on sitä tarpeellisempaa, mitä enemmän oleskelee ja liikkuu luonnossa sulan maan aikana.